CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Rodzaj dokumentu:	**Zasady oceniania rozwiązań zadań**
Egzamin:	**Egzamin maturalny**
Przedmiot:	**Język włoski**
Poziom:	**Poziom podstawowy**
Forma/Formy arkusza:	MJW-P1_1P-203
Termin egzaminu:	Termin dodatkowy – lipiec 2020 r.
Data publikacji dokumentu:	10 lipca 2020 r.

Warszawa 2020

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].*	1.1.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	F
	1.2.		V
	1.3.		F
	1.4.		V
	1.5.		F

Zadanie 2.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].*	2.1.	2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	E
	2.2.	2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	D
	2.3.	2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	C
	2.4.	2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	B

Zadanie 3.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].*	3.1.	2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	A
	3.2.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A
	3.3.	2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	A
	3.4.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
	3.5.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
	3.6.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	4.1.	3.2. Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	C
	4.2.		E
	4.3.		B
	4.4.		D

Zadanie 5.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	5.1.	3.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	B
	5.2.	3.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	A
	5.3.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C

Zadanie 6.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	6.1.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A
	6.2.		B
	6.3.		C
	6.4.		B
	6.5.	3.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	D

Zadanie 7.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	7.1.	3.6. Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	D
	7.2.		C
	7.3.		E

Znajomość środków językowych

Zadanie 8.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	8.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].	A
	8.2.		A
	8.3.		C
	8.4.		B
	8.5.		A

Zadanie 9.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	9.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].	B
	9.2.		B
	9.3.		B
	9.4.		A
	9.5		C

Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 9.
1 p. – poprawna odpowiedź.
0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.
Po maturze wybierasz się w podróż po Europie pociągiem. Napisz e-mail do włoskiego kolegi, w którym:

- **opiszesz reakcję rodziców na Twoją decyzję o tej podróży**
- **wyjaśnisz, dlaczego taki środek transportu jest dla Ciebie najodpowiedniejszy**
- **poinformujesz, jak przygotowujesz się do podróży**
- **zaproponujesz koledze, aby dołączył do Ciebie i przedstawisz zalety podróżowania w dwie osoby.**

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].

III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi […] pisemne.

IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający […] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej […] pisemnie.

Wymagania szczegółowe

1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
5.3. Zdający przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości.
5.5. Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.
5.6. Zdający przedstawia opinie innych osób.
5.7. Zdający przedstawia zalety […] różnych rozwiązań […].
7.2. Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.
7.4. Zdający proponuje […].

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- treść
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów polecenia zdający odniósł się w swojej wypowiedzi, a następnie, ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu podpunktów zdający odniósł się?	Ile podpunktów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	4 p.	4 p.	3 p.	2 p.	2 p.
3		3 p.	3 p.	2 p.	1 p.
2			2 p.	1 p.	1 p.
1				1 p.	0 p.
0					0 p.

Dla przykładu, za wypowiedź zdającego, który odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Uwagi dodatkowe dotyczące oceniania treści

1. W ocenie treści egzaminator kieruje się:
   a. nadrzędnymi ustaleniami dotyczącymi sposobu oceniania wypowiedzi podanymi w punktach 2–18 poniżej oraz przyjętymi w danej sesji egzaminacyjnej dla konkretnego zadania
   b. w przypadku wątpliwości, rozważeniem następujących kwestii:
      – w jakim stopniu jako czytelnik czuje się poinformowany w zakresie kluczowego elementu danego podpunktu z polecenia?
      – w jaki sposób zdający realizuje dany podpunkt?, np. za pomocą ilu zdań i jakich?, za pomocą ilu czasowników/określników?, jak złożona jest wypowiedź?, jak wiele szczegółów przekazuje? itp.
2. Należy uznać, że zdający **nie odniósł się** do podpunktu polecenia, jeśli
   a. nie realizuje tego podpunktu
   b. realizuje go w sposób niekomunikatywny.
3. Należy uznać, że zdający **odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
   a. realizuje go w sposób komunikatywny, ale w minimalnym stopniu
   b. rozbudowuje minimalną realizację podpunktu o dodatkową, komunikatywną informację.
4. Należy uznać, że zdający **rozwinął** dany podpunkt polecenia, jeśli odniósł się do niego w sposób bardziej szczegółowy, tzn. w realizacji podpunktu można wyodrębnić
   a. przynajmniej trzy komunikatywne, minimalne odniesienia
   b. jedno lub dwa bardziej rozbudowane, komunikatywne odniesienia.
5. W przypadku podpunktów polecenia, które składają się z dwóch członów:
   a. jeśli zdający w minimalnym stopniu nawiązał do jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.
   b. jeśli zdający nawiązał do obydwu członów w minimalnym stopniu, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.
   c. jeśli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.

d. jeśli zdający odniósł się do obydwu członów i przynajmniej jeden z nich przedstawił w sposób bardziej szczegółowy, należy uznać, że rozwinął wypowiedź.

6. Wyrażenia takie jak np. *prendere il treno*, *guadagnare i soldi*, *essere sorpreso(-a),* uznajemy za jedno odniesienie się do podpunktu polecenia.
7. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy wyrażeń synonimicznych lub wzajemnie wykluczających się słów/wyrażeń, lub przy pomocy równorzędnych słów odnoszących się do jednego aspektu, jest traktowana jako jedno odniesienie.
8. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy co najmniej trzech słów/wyrażeń odnoszących się do różnych aspektów, jest uznawana za podpunkt rozwinięty.
9. Zaimki oraz pospolite modyfikatory występujące przed przymiotnikiem lub przysłówkiem (np. *bardzo, dość, trochę*) nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia.
10. Nazwy własne nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia, chyba że w wyraźny sposób wnoszą dodatkowe informacje.
11. Realizację poszczególnych podpunktów polecenia ocenia się w całej wypowiedzi; odniesienia do tego samego podpunktu polecenia mogą wystąpić w różnych częściach pracy.
12. Ten sam fragment tekstu nie może być traktowany jako realizacja dwóch różnych podpunktów polecenia.
13. Dopuszczalna jest sytuacja, w której zdający traktuje poszczególne podpunkty polecenia jak zadawane pytania i tworzy wypowiedź poprzez odpowiadanie na te pytania bez przywoływania wszystkich elementów z polecenia (= wprowadzenie oraz 4 podpunkty). Wypowiedź taka nosi cechy interakcji w formie pisemnej. Taka realizacja polecenia nie prowadzi do obniżenia punktacji za treść; może natomiast skutkować obniżeniem punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
    To, że zdający nie musi przywoływać wszystkich elementów z polecenia nie oznacza, że może pominąć kluczowe elementy tego podpunktu, np. przedstawiając reakcję rodziców zdający pisze: *Felici*. – taka odpowiedź nie jest akceptowana.
14. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia w sposób niestandardowy, taki że budzi wątpliwości, wówczas wymagany jest w wypowiedzi element, który wskazuje, że ta informacja dotyczy danego podpunktu i jest logicznie uzasadniona.
15. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia, ale komunikacja jest znacznie zaburzona na skutek użycia niewłaściwej struktury leksykalnej i/lub gramatycznej, taka wypowiedź kwalifikowana jest na poziom niższy (podpunkt rozwinięty traktowany jest jako podpunkt, do którego zdający tylko odniósł się, a podpunkt, do którego zdający odniósł się, jako podpunkt nieujęty).
16. Dopuszcza się udzielenie przez zdającego wymijającej odpowiedzi, np. *Nie wiem, kiedy… / Nie wiem, co… / Nie wiem, dlaczego…*, jeżeli odpowiedź taka spełnia warunki polecenia. Nie akceptuje się odpowiedzi nienaturalnych w danej sytuacji komunikacyjnej.
17. Jeżeli zdający realizuje kluczowy fragment wypowiedzi w języku polskim – uznaje się realizację podpunktu polecenia za niekomunikatywną.
18. Jeżeli zdający używa języka polskiego we fragmencie wypowiedzi, który nie jest kluczowy do realizacji polecenia, fragment w języku polskim nie jest brany pod uwagę w ocenie treści.

Zadanie 10.
Po maturze wybierasz się w podróż po Europie pociągiem. Napisz e-mail do włoskiego kolegi, w którym:

- **opiszesz reakcję rodziców na Twoją decyzję o tej podróży**
- **wyjaśnisz, dlaczego taki środek transportu jest dla Ciebie najodpowiedniejszy**
- **poinformujesz, jak przygotowujesz się do podróży**
- **zaproponujesz koledze, aby dołączył do Ciebie i przedstawisz zalety podróżowania w dwie osoby.**

Caro Luca,
come stai? Senti, dopo l'esame faccio un viaggio in treno.

• **opiszesz reakcję rodziców na Twoją decyzję o tej podróży**
5.6. Zdający przedstawia opinie innych osób.
Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający, odnosząc się do reakcji rodziców na jego decyzję o podróży po Europie • opisuje działania/czynności jednego lub obojga rodziców, np. *Quando ho parlato alla mamma del mio progetto, lei ha subito telefonato al papà che era in ufficio*. *Avendo conosciuto la mia decisione mio padre non ha pronunciato neanche una parola.* • opisuje emocje rodzica/rodziców, np. *I miei genitori erano sorpresi dalla mia decisione di fare un viaggio in treno.* • przedstawia opinię rodzica/rodziców odnoszącą się do decyzji zdającego lub dotyczącą podróży pociągiem po Europie, np. *I miei hanno detto che andare in viaggio in treno è molto pericoloso*. (odniósł się) Akceptowana jest komunikatywna odpowiedź, w której zdający wspomina o spodziewanej reakcji rodziców, jednak taka realizacja podpunktu jest kwalifikowana na poziom niższy, np. *Penso che i miei saranno contenti*. (O → N) Akceptowana jest komunikatywna odpowiedź, w której zdający opisuje reakcję innych członków rodziny (np. *i parenti*), ale taka realizacja podpunktu jest kwalifikowana na poziom niższy, np. *I miei parenti sono poco contenti e un po' ansiosi per la mia decisione.* (R → O)

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
Ho chiesto l'opinione ai miei genitori.	I genitori non sono d'accordo. La mamma si è offesa.	Purtroppo i genitori non sono d'accordo. Dicono che il viaggio in treno è costoso e pericoloso. I miei dicono che è una buona idea perché potrò vivere un'avventura speciale.

• **wyjaśnisz, dlaczego taki środek transportu jest dla Ciebie najodpowiedniejszy**
5.5. Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.   ***7.2. Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.***

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający **odnosi się** do co najmniej jednego powodu, dla którego uważa, że pociąg jest najodpowiedniejszym środkiem transportu. Jako wyjaśnienie zdający może wskazać:

- koszty, np.
  Il treno è il mezzo più economico.
- szybkość, np.
  Con il treno si viaggia in modo veloce.
- wygodę, np.
  Secondo me è molto comodo viaggiare in treno.
- możliwość podróżowania w dogodnej porze, np.
  Il treno parte più volte al giorno e puoi scegliere l'ora che ti piace di più.
- powody, dla których odrzuca inne środki lokomocji, np.
  Con la macchina devi sempre cercare un posto per parcheggiare.

Zdający nie musi użyć wyrazów *il motivo* / *la ragione*, lecz z kontekstu musi wynikać, że przedstawia powód dla którego wybrał pociąg.

Wymagany jest spójnik *perché, perciò, così* itp., ale z kontekstu musi wynikać jednoznacznie, że zdający wyjaśnia, jaki jest powód wyboru pociągu na środek transportu, np.

Ho deciso di partire in treno. Il treno mi piace. (odniósł się)

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie wyjaśnia powodu, dla którego wybrał pociąg, np.

Non so perché ho deciso di prendere il treno.

nie odniósł się	**odniósł się**	**odniósł się i rozwinął**
Lo voglio prendere. Il treno è bello. Parto domani.	Secondo me il treno è economico. Ho trovato un'offerta. Mi piace viaggiare in treno.	Il treno è economico e poi ho trovato un'offerta interessante per gli studenti. Mi piace viaggiare in treno perché puoi guardare i panorami dal finestrino e parlare con altri passeggeri.

- **poinformujesz, jak przygotowujesz się do podróży**

7.2. Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający **odnosi się** do co najmniej jednego sposobu, w jaki przygotowuje się do podróży, np.

Adesso, quando cominciano le vacanze, ho intenzione di cercare su Internet informazioni utili sulle città da visitare.

Przygotowania do podróży mogą dotyczyć np.:

- zdobycia pieniędzy na podróż, np.
  Ogni settimana metto da parte un po' di soldi per il viaggio.
- zdobycia informacji na temat miejsc/noclegów/cen/zabytków, np.
  Mi informo sui posti interessanti da visitare.
- kompletowania sprzętu turystycznego, np.
  Ho già comprato il sacco a pelo e adesso devo trovare una tenda leggera e non troppo grande.

Akceptuje się odpowiedzi, w których zdający, pisząc o przygotowaniach do podróży, używa czasu przeszłego (np. że już zarobił pieniądze potrzebne na podróż, że już zakupił niezbędne przedmioty/odzież itp.), np.

Ho già tutti i soldi necessari per il viaggio perché me li hanno dati i miei nonni per il mio compleanno.

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie wyjaśnia, w jaki sposób przygotowuje się do podróży, np.

Devo prepararmi per fare il viaggio dei miei sogni.

Non so dove troverò i mezzi per fare un viaggio simile.

nie odniósł się	**odniósł się**	**odniósł się i rozwinął**
Purtroppo non ho i soldi necessari. Mi aspettano molti preparativi.	La zia mi darà dei soldi. Dovrò guadagnare dei soldi.	Prima della partenza dovrò guadagnare un po' di soldi: farò la baby-sitter.

• **zaproponujesz koledze, aby dołączył do Ciebie i przedstawisz zalety podróżowania w dwie osoby.**
7.4. Zdający proponuje […].   ***5.7. Zdający przedstawia zalety […] różnych rozwiązań […].***
Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do **co najmniej jednej** części polecenia, czyli: • proponuje koledze, aby dołączył do niego, np. *Ti invito a fare il viaggio con me.* LUB • przedstawia przynajmniej jedną zaletę wspólnego podróżowania, np. *In due spenderemo meno per la camera in albergo.* Ten podpunkt polecenia jest **dwuczłonowy**. Aby odpowiedź zdającego mogła być uznana za rozwiniętą wymagane jest odniesienie się do jego obydwu członów (zaproponowanie koledze wspólnej podróży oraz przedstawienie przynajmniej jednej zalety podróżowania w dwie osoby) i przedstawienie przynajmniej jednego z nich w sposób bardziej szczegółowy. Do wyrażenia propozycji nie jest konieczne użycie czasownika *proporre*. Akceptowane są również inne czasowniki/wyrażenia, np.: *pregare*, *invitare*, *chiedere*, *volere*, *perché non* itp. *Perché non andiamo in giro insieme?* *Voglio chiederti di farmi compagnia durante il mio viaggio in Europa.* Do wyrażenia drugiego członu podpunktu konieczne jest przedstawienie przynajmniej jednej zalety podróżowania w dwie osoby, np. *Ci sentiremo più sicuri viaggiando in due.*

nie odniósł się	**odniósł się**	**odniósł się i rozwinął**
Domani andiamo insieme in viaggio.	Vieni con me! Viaggiare in due costa di meno. Vuoi venire con me?	Se vuoi, puoi venire con me. Avrai l'occasione di visitare tutta Europa. Vieni con me! Viaggiare in due costa di meno e potremo passare più tempo insieme.

Podane przykłady zaczerpnięto z prac zdających. Zachowano w nich błędy.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami/akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

2 p.	wypowiedź jest w całości lub w znacznej większości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu
1 p.	wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu
0 p.	wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z trudnych do powiązania w całość fragmentów

Dodatkowe uwagi dotyczące spójności

1. W ocenie spójności należy rozważyć poziom spójności tekstu, zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu, w stosunku do jego długości. Jedna bądź dwie usterki w dłuższym tekście to nie to samo, co jedna bądź dwie usterki w spójności w tekście bardzo krótkim. Nie należy jednak bezpośrednio przeliczać liczby usterek na odpowiednią liczbę punktów.
2. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
   - braku połączenia tekstu piszącego z podanym początkiem
   - braku połączenia między częściami tekstu; odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
   - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych (“przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
   - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują, że odbiorca gubi się, czytając tekst
   - poważnych zakłóceń komunikacji w tekście w wyniku błędów językowych
   - braku logiki w tekście, np. przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/ kontekstu, który tłumaczyłby taką właśnie realizację danego podpunktu).
3. Zdający nie musi realizować podpunktów polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
4. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
5. Brak powiązania między rozwinięciem napisanym przez zdającego a zdaniem wprowadzającym i/lub kończącym podanym w arkuszu może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
6. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
7. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności

i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.

8. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z obowiązującymi zasadami logiki.
9. Słowa napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
10. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) "pionową falą" na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy językowe i/lub ortograficzne.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie struktur leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

2 p.	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 p.	ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 p.	bardzo ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są wyłącznie najprostsze środki językowe

1. Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych, ujętych w zakresie struktur w *Informatorze*, których znajomości można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej na poziomie B1.
2. Pod pojęciem "precyzyjne sformułowania" rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*. W precyzji wyrażania myśli mieści się również charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, np. stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 p.	• brak błędów • nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
1 p.	• liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji
0 p.	• liczne błędy często zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne" błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne" błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Sposób oznaczania błędów

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego, stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

rodzaj błędu	sposób oznaczania	przykład
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	*Marek lubić czekoladę.*
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	*Marek √ czekoladę.*
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	*Słońce gżeje.*
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	*Słońce gżać w lecie.*
błędy w spójności / logice	podkreślenie linią falistą	*Założyłem kurtkę, bo było gorąco.*

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu traktuje się jako błędy językowe i oznacza poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.
Nie oznaczamy błędów interpunkcyjnych.
Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane "pionową falą" na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów we wszystkich kryteriach, jeżeli jest
   - w całości nieczytelna (pod pracą zapisuje się „praca w całości nieczytelna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
   - całkowicie niezgodna z poleceniem (pod pracą zapisuje się “praca całkowicie niezgodna z poleceniem”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
   - niekomunikatywna dla odbiorcy, np. w całości napisana fonetycznie (pod pracą zapisuje się “praca całkowicie niekomunikatywna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium).
2. Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest uznawana za niesamodzielną.
3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
6. Jeżeli wypowiedź zawiera 60 słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
7. Słowa zapisane przy użyciu skrótów, np. *qc*, należy oznaczyć jako błędy ortograficzne.
8. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy zdającego z opinią o dysleksji to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.
   Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z dysgrafią, dysortografią, afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, mózgowym porażeniem dziecięcym, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.
9. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem, że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *film, gruppo, rivista*, np. *il film “M jak miłość”, la rivista “Świat Dysku”*.
   Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym, niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie podkreślane jest linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *Ho letto Nowe Horyzonty.* – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.
10. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli słowo *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.

11. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia słów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są słowa oddzielone spacją, np. *a casa* (2 słowa), *nella nostra scuola* (3 słowa).
2. Jako jeden wyraz liczone są:
   - słowa łączone dywizem, np. *e-mail*
   - formy skrócone, np. *c'è*
   - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS*/*sms*
   - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu
   - liczby, bez względu na ich długość, np. 1780.
3. Cyfry rzymskie traktuje się jak pozostałe cyfry i liczby, np. *XX* = 1 słowo, *XX sec.* =2 słowa.
4. Podpis *XYZ* nie jest uwzględniany w liczbie słów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie słów symboli graficznych używanych w Internecie (np. "buźki").
6. Uwzględnia się w liczbie słów wyrazy w języku innym niż język egzaminu np. *Io porto <u>białe</u> scarpe.* – 4 słowa.